

Leta 33. po Kr. rojstvu.

Tačas, leta triintridesetega, je živel v Jeruzalemu majhen Rimljan. Imel je šele osem let, ime mu je bilo Julij in njegov oče je bil zelo bogat trgovec. Julij je že zgodaj izgubil mater, zanj je skrbela stara Dina. Bila je pobožna Judinja. Učila je dečka tudi pisati in brati. Često je z njim sedela na ploski strehi. Tam se je Julij igral s svojimi lepimi golobi ali s svojim belim volčjakom. S strehe je deček lahko videl tempelj in Pilatovo hišo, utrdbo Sion in palačo kralja Heroda in onstran mestnih zidov goro Oljko in Golgato.

Toda Julij ni ljubil ne gričev ne lepih palač niti templja. Mali Rimljan je v Jeruzalemu ljubil samo eno, samo dobrega rabija (učenika) Jezusa. Ko je govoril o Jezusu, se je vzpel in oči so se mu svetile. Pogosto je dejal Dini: »Ne morem trpeti ne tvojega ljudstva ne tega mesta. Toda rabi Jezus je najlepši in najboljši med ljudmi, rajši ga imam ko očeta, rad bi mu bil suženj. In če bi bil rimski cesar, bi mu izročil svojo krono in ves svet.«

Bilo je teden pred veliko nočjo. Julij je šel s svojim velikim psom po cesti. Če je bil pes Filaks z njim, je smel hoditi sam. Nenadoma so se usuli k njemu dečki iz sosesčine. V rokah so imeli vsakovrstne zelene vejice. Nekateri so nosili velike palmove pahljače. »Hej,« je zaklical Rimljanček, »kam pa? Ali se greste kralja?«

Toda vpili so mu v odgovor: »O ne! Danes se ne igramo! Danes je zares! Dobrega rabija bomo postavili za kralja. Pridi, pridi z nami!«

Mali Rimljan je obstal kakor kip. Od veselja mu je udarila kri v žareča lica. Toda bil je tudi razumen.

»Kje pa stojita njegova palača in prestol?« je vprašal.

O palači in prestolu dečki niso ničesar vedeli, tudi niso imeli časa, zato niso mogli ostati mirni.

»Glavno je,« je zaklical eden med njimi, »da on postane naš kralj. Imamo vendar veliko svetišče, in ko bo Herod pobegnil pred njim, bomo imeli prestol in palačo in vsega v izobilju!«

Otroci so s svojim zmagoslavnim zelenjem odhiteli naprej. Vpili so od veselja. Mali Rimljan pa je šel s pekočimi lici domov. Poiskal je staro Dina.

In Dina je slišala, da bo rabi Jezus danes postal kralj. Jokala je. Julij se je prestrašil. Dina je dejala: »Herod ima svojo krono prerad in mnogo vojakov. On bo rabija dal umoriti. In tudi Pilat ima toliko vojakov; moral ga bo vreči v ječo. Kajti njegov gospod je cesar v Rimu in ne trpi novega judovskega kralja. Ubogi, ubogi rabi!«

Julij je stal ves blede. Nihče ni bil tako dober kakor rabi Jezus, samo on je bil močan in vsemogočen. Ozdravljal je lahko bolnike, obujal mrtve, izginil je lahko kakor duh, njemu je bil pokoren vihar, bil je



pravi vsemogočni Bog. Zakaj ni mogel premagati Heroda in ne Pilata in ne cesarja v Rimu?

Dina pa je vzela ogrinjalo in šla z dečkom in psom v mesto. Šli so oprezno, ker niso hoteli v gnečo. Kajti že od daleč so videli, da je tisoč in tisoč ljudi na cesti.

Na vseh vratih in vhodih so stali ljudje. Vsi so bili radovedni, kakšen bo Jezusov kraljevski sprevod. Ali so tudi vojaki z njim? Kralj potrebuje vojakov, konjkov in pešcev, in mora biti močan zoper sovražnike.

Dina in Julij sta kmalu našla lep prostor na cestnem voglu. Nista stala v gneči in vendar prav lahko vse pregledala do mestnih vrat. Ni trpelo dolgo, ko je prišel novi kralj.

Veletok veselih otrok je valovil pred njim. Otroci so nosili cvetice na drogih ali cvetoče vejice ali palmove pahljače. Med njimi so korakali pobožni možje in prepevali. Ko je sprevod šel skozi mestna vrata, so peli staro kraljevsko pesem:

»Veseli se, hči sionska!
Vriskaj, Jeruzalem!
Kajti tvoj kralj prihaja,
prihaja knez miru!«



Slovenci se klanjajo Kristusu Kralju na Stadionu v Ljubljani 30. julija 1953

Resnično, rabi Jezus se ni mogel pritožiti, ker so trobente molčale. Trobente imajo samo bronast glas, njemu pa so peli svetli, jasni otroški glasovi. In ko so otroci tako lepo peli, se jim je vse pridružilo in Jeruzalem je bil en sam veličasten glas.

Julij je v neki ulici videl četo vojakov s sulicami. Trepetal je. Toda vojaki so kmalu videli, da so ljudstvo in otroci odšli k templju, ter so se obrnili. V drugi ulici je videl Rimljane, tudi ti so se tiho umaknili.

»Ali vidiš, Dina, nihče si ne upa zoper rabija Jezusa, vsi se ga boje!« je dejal deček, Dina pa je komaj slišala. Videla je prihajati kralja.

Pravkar je jezdil bliže. Preprost sivček je bil njegov prestol. Na njem je sedel velik in lep. Vsi njegovi prijatelji so nosili palme, okoli njega je bilo eno samo pobožno petje in vzklikanje. In ko je bil že mimo, je dejal Julij: »Dina, ali si videla? Debele solze so se mu usipale po licih. Zakaj je jokal? Ali sme kralj jokati pred ljudstvom?«

Dina je molčala. Obrisala je dečku oči in tiho z njim odšla. Kajti zdaj so prišli ubožci, tudi oni so hoteli spremljati svojega kralja; bil je njih najboljši prijatelj. Za njim so prišli hromi in slepi, ubogi starčki in bebeci. Ali bo vsem pomagal?

Deček pa ni ničesar več ne videl ne slišal. Vedno mu je bilo žalostno lice dobrega rabija pred očmi. Zakaj, zakaj vendar je tako jokal? —

Zvečer je Julija napadla vročica. Dina je bila vedno pri njem. In ker je bil oče na potovanju, je zelo skrbela za svojega malega gospodarja. Drugo jutro je bilo bolje. Toda deček je bil tako nemiren. Ni popustil, hotel je po vsej sili v mesto. Dini je rekel: »Pusti me, da se igram s Filaksom pred hišo, ti pa pojdi k templju in poslušaj, kaj se je včeraj zgodilo, kje zdaj stanuje rabi Jezus? Kje ima palačo? Kaj delata Pilat in Herod? Ali že ima vojake?«

Dina je šla. Julij pa je poiskal otroke. Igrali so se spet kakor včeraj, samo da je bila to respična igra. Na malem osliču je sedel deček, ki se je drl od strahu, da ne bi padel. Julij je zavpil: »Predrzne opice ste, čemu vse posnemate. Rabi Jezus se ni brez vzroka jokal!«

Otroci so obstali. Velik deček je zaklical: »Ti, Rimljan, igrati se pač smemo! Ali ne veš, da z rabijem Jezusom ni nič. Njega ne moreš uporabiti za kralja; nima ne kraljice ne vojakov ne zlate krone, nič. In Heroda ni umoril in niti enega svojih sovražnikov. Moj oče pravi, da bi bil dober za zdravnika, kot kralj pa ni nič vreden.«

Udarec s pestjo je zaprl gobezdaču usta. Če bi ne bilo Filaksa, bi se bil razvil pretep. Vsi so poznali psa, niti eden ni dvignil roke proti Juliju. Toda igre je bilo konec.

Ko se je Dina vrnila iz templja, je deček ležal ihteč na svoji postelji. Filaks ga je v zadregi gledal. Dina je pokleknila pri blazini k dečku in jokala z njim. O, šlo je resno, prav resno za življenje dobrega rabija.

Njegova smrt je bila sklenjena stvar. Dina je to slišala od tempeljskega duhovnika. Še pred veliko nočjo mora umreti.

Ko je Julij to slišal, je planil pokoncu. Obrisal si je solze in odločno dejal: »Pojdiva v Betanijo k njegovemu prijatelju. Morda ga najdem in potem mu dam Filaksa in nihče si mu ne bo upal kaj žalega storiti.«

Toda že na stopnicah se je deček zgrudil. Dina je klicala na pomoč in šla po zdravnika. Smrtno bolan je ležal mali Rimljan v blazinah in trpel. Zdravniki mu niso mogli pomagati.

Napočila je huda noč. Med svojimi bolečinami je deček klical rabija Jezusa. Proti jutru je šepetal: »Včeraj so mu zaprli tempelj, danes mu zapro vse studence. Toda jaz in Filaks, midva sva Rimljana, nama ne sme Herod ničesar ukazovati. Meh vina mu poneseva, kruha in sadja, saj je tudi pri poganih.«

In Dina je poklicala zvestega sužnja ter mu naročila: »Pojdi in poišči rabija Jezusa ter mu reci: neki rimljanski deček leži na smrt bolan in njegova uboga strežnica prosi za pomoč.« Moral je vzeti s seboj srebrn vrč vina in košaro s kruhom in sadjem.

Suženj je našel rabija. Sedel je pri zaprtem vodnjaku med ubožci in bolniki. In mož je izvršil naročilo, dal kralju ubožcev jesti in piti. Ta pa je razlomil kruh ubožcem in ponudil vrč bolnikom ter jih okrepčal. Sam ni ničesar zavžil. Toda možu je naročil na pot pozdrav in zahvalo.

Sredi noči pa se je v sobi, kjer je Julij ležal v vročici in bedela stara Dina, vse razsvetlilo. In tu je stal rabi Jezus, velik in lep. Dina je

pripognila svoje čelo pred njim do pisane preproge na tleh ter poljubila rob njegovega plašča.

In rabi Jezus je sedel k bolniški postelji in poiskal njegovo malo vročično roko. Dečku je bil kakor oče dober. Julij bi bil rad razprl oči, pa ni mogel. S težkim jezikom je trudno jecljal: »Tako Te imam rad, kralj, tako Te imam rad!«...

Več ni spravil iz sebe. Rabi Jezus ga je blagoslovil ter mu napravil sveta znamenja na čelo, usta in srce. Nato je tiho govoril z Dina in odšel. — Nihče ga ni videl priti, nihče ga ni slišal odhajati. Dina je bila srečna kakor še nikoli v življenju. Julij je tiho spal do jutra.

Prišla je sreda in v Jeruzalemu so skrivnostno šepetali Judovo ime. Mali Rimljan se je premetaval v vročici.

Prišel je četrtek in na Sionu je bila velikonočna večerja. Dina je stala brez moči pri postelji bolnega dečka, tako je trpel.

Znočilo se je in vrt Getsemani je videl najstrašnejše muke in trpljenj. Trd in miren je ležal deček. Dina je sklepala roke proti nebu.

In nato je napočil petek. Že zjutraj je čudna tesnoba ležala v ozračju, kakor ječanje in jok je tiščalo skozi zidove. Sonce se je zdelo, da je bolno. Opoldne se je stemnilo. Čez eno uro so bobneli potresi iz globin in še čez eno uro je ves Jeruzalem vpil od groze. In nato se je slišal tako strašen krik, kakor da zamira vse življenje. To je bil tisti hip, ko je rabi Jezus na Golgati dotrpel.

Takrat se je Julij prebudil v novo življenje. Bled in truden je iskal Dina. »Dina, kaj se je zgodilo?« je vprašal.

Stara zvesta Dina pa se je izognila. Od sužnja je bila izvedela, kaj se je zgodilo v Jeruzalemu. Toda to bi bilo malega dečka umorilo. Radi tega je dejala: »Rabi Jezus je bil pri tebi, Julij, ali si ga spoznal?« Nato je odvrnil Julij: »Dina, rabi Jezus je mrtev. Za ljudi je hotel umreti, strašno je trpel. Vse vem. Toda zdaj je dovršil.«

Dina se je prestrašila. Kakšna čudna bolezen! Toda deček je nadaljeval: »Hotel je, da sem zbolel. Jaz bi jih bil pobil, vse, ki so ga tako mučili. In psa bi nanje naščuval! In potem bi me bili umorili! Tega rabi Jezus ni hotel, zato sém moral biti bolan.«

Mirno je segel po sadju in opečencu in jedel. Nato je prinesla Dina srebrni vrč s pijačo. Resnično, blagoslovljena je bila! Z vsakim požirkom sta rastle življenje in moč v dečku. In ko je zašlo sonce velikega petka, je vstal čudno močan s postelje in prosil: »Pojdiva, Dina, pozdraviva ga v njegovem svetem grobu!« — Mesto je bilo tiho kakor v mrtvašnici, ko je šel mali Rimljan s svojo strežnico h grobu. Nihče ju ni srečal. Videla pa sta globoke razpoke na cestah, bile so od potresa. Niti straža pri vratih ni bila na mestu. Vse je bilo zmedeno in zmešano.

Glej, — kaj je prihajalo tam? Žalosten sprevod jokajočih žen jima je omahoval naproti. Dina je zašepetala: »Julij, tam gre rabijeva mati, tam sestra Lazarjeva!« In deček se je vrgel na tla, dotaknil se s čelom prahu ter pozdravil žalostno mater.

Pred grobom se je zasmel: »O,« je vzkliknil, »ta kamen naj zadrži rabija? Vse gore na svetu ga ne zadržijo, skakale bodo pred njim kakor jagnjeta!«

Dolgo je ležal otrok v prahu na obrazu in molil. Nato se je dvignil, zahvalil se vojakom in rekel: »Ko bo rabi Jezus vstal, pozdravite ga in mu recite, da ga mali Rimljan Julij pričakuje in da se v njegovem srebrnem vrču iskri dragocen napoj za dobrodošlico!«

In potem, ko je sonce prižgalo tretji dan, je bila velika noč.